

E.

1. Hlavní velitel má štáb hlavního velitelství, který organizuje podle dané potřeby.
2. Hlavnímu veliteli jsou podřízeny: a) velitelství 1. armády a další, která budou později zřízena, b) inspektor čs. letectva ve Velké Británii ve všech otázkách, kromě věcí správních, které podléhají ministerstvu národní obrany. c) vojenská misse u SHAEF,² vojenská misse v SSSR.

F.

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem 19. září 1944.

VHA Praha. Hlavní velitelství Londýn — Západ I/4/2, čj. 4566/dův. 1. odděl. 1944. Opis.

[101]

1944, 1. prosinec. Železník. — Zápis z veřejné schůze dělnictva hutí akc. společnosti Železiarň Podbrezová a Rimamuráňské-Šalgotariáňské společnosti, svolané partyzáňským oddílem, na které pracující odhlasovali převzetí závodů do svých rukou.

Zápisnica

napísaná na závodnej schôdzke robotníctva závodov Železiarne Podbrezová, úč. spol. a Rimamuráňska, ú. spol. v Železníku dňa 1. decembra 1944.¹ Prítomní boli: závodné rady a všetko robotníctvo obidvoch závodov, zástupca partizáňskej skupiny kpt. Nováka, politický komisár Wertheimer, Boris Gorbunov a niekoľko partizánov tejto skupiny. Závodnú schôzdu zahájila závodná rada a po privítacom prejave ujal sa slova politický komisár Wertheimer, ktorý v detailnom referáte poukázal na pomery v SSSR a na pomery u nás. Medzi iným povedal a hlavne kládol dôraz, že pracujúca pospolitosť v SSSR nie je vykorisťovaná, ale vážená, že tam niet povalačov a vykorisťovateľov. Vysvetluje, že tam patrí pôda tomu, kto ju obrába a továrne tomu, kto v nich pracuje. Po tomto referáte rečník predložil otázku, či chce aj tu robotníctvo prevziať závod do svojho vedenia a pracovať pre seba. Načo robotníctvo hromovým hlasom jednohlasne prehlasuje, že znacionalizuje závod a výkonnú moc odovzdá do rúk zástupcov robotníctva: závodným radám až do doby oslobodenia celej republiky Československej. Po referáte rečníka nastala voľná debata. Schôzda bola zakončená prevolaním skorého ukončenia vojny, v ktorej zvíťazíme.

Predsedomia záv. rad:

2 podpisy

Za part. skupinu:

1 podpis

Členovia závodných rád:

16 podpisů.

ASNR Bratislava. ÚPSNR čj. 10.250/45, z Kroniky Slovenského národného povstania v banickom kraji na Železníku 1944. Opis.

² SHAEF — Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force (Vrchní velení Spojených expedičních sil) — název společného velení anglo-amerických vojsk, operujících na evropském bojišti.

¹ Schůze se konala za účasti asi 800 zaměstnanců dvou místních dolů, patřících akciové spol. Železářny v Podbrezové a Rimamuráňsko-šalgotarjáňské akc. společnosti, v době, kdy se Sirk-Železník nacházel na území obsazeném Němci.